

Virologia

Tema 1.- Origens de la Virologia i concepte de virus.

Descobriment dels virus i orígens de la Virologia. Concepte de virus: propietats fonamentals. Altres agents infecciosos: viroids i prions.

Tema 2.- Composició química i morfologia dels partícules víriques.

Composició química dels virus: àcids nucleics, enzims i altres components. L'envolta vírica. Simetria de les partícules víriques: helicoidal, icosaèdrica, mixta i complexa.

Tema 3.- Classificació dels virus.

Criteris de classificació dels virus. Taxonomia vírica. Classificació de Baltimore de virus animals. Virus animals, vegetals, bacteriòfags.

Tema 4.- Cultiu, detecció i quantificació dels virus.

Cultiu de virus. Mètodes per a la detecció i quantificació de virus. Recompte directe. Assaigs d'infectivitat. Hemaglutinació. Mètodes serològics/immunològics. Mètodes moleculars.

Tema 5.- Multiplicació vírica.

Cicle víric: el creixement en graó. Adsorció i penetració. Replicació del genoma. Muntatge, maduració i alliberament dels virions. Tipus d'infeccions víriques.

Tema 6.- Bacteriòfags

Classificació dels bacteriòfags. Cicle lític. Creixement en graó. Bacteriòfags atemperats i lisogènia.

Tema 7.- Virus animals DNA

Adenovirus. Herpesvirus. Papovavirus. Parvovirus. Poxvirus. Hepadnavirus.

Tema 8.- Virus animals RNA

Coronavirus. Filovirus. Ortomixovirus. Paramixovirus. Picornavirus. Retrovirus. Rhabdovirus. Arbovirus (Arenavirus, Bunyavirus, Flavivirus, Togavirus). Reovirus.

Tema 9.- Patogènia, prevenció i tractament de les infeccions víriques.

Relacions virus-hoste. Virus oncogènics. Prevenció: tipus de vacunes i usos. Antivírics: dianes i usos.

Diversitat bacteriana

Tema 10.- Principis de Taxonomia bacteriana

Taxonomia. Categories taxonòmiques. Concepce d'espècie. Classificació fenètica, taxonomia numèrica i classificació molecular. El Manual de Bergey de Bacteriologia Sistemàtica. Filogènia microbiana molecular. Dominis: *Archaea*, *Bacteria* i *Eucarya*.

Tema 11.- Domini: *Archaea*

Característiques diferencials dels arqueobacteris: genètiques, bioquímiques, morfològiques i ecològiques. Bacteris metanògens. Bacteris halòfils. Bacteris dependents del sofre.

Tema 12.- Domini *Bacteria*: *Aquifex*, *Thermotoga*, *Deinococs*, bacteris fotosintètics i gramnegatius no proteobacteris.

Hipertermòfils: *Aquifex* i *Thermotoga*. *Deinococs*. Bacteris fotosintètics. Grans grups i característiques diferencials. Bacteris vermells i verds del sofre i no del sofre. Els cianobacteris. Planctomicets: *Planctomyces* i *Chlamydia*. Espiroquetes: *Treponema*, *Borrelia*, *Leptospira*.

Tema 13.- Domini *Bacteria*: Proteobacteris I.

α -Proteobacteris: característiques generals. Bacteris porpres no del sofre. *Rickettsia* i *Coxiella*. Família *Rhizobiaceae*. Bacteris nitrificants. β -Proteobacteris: ordres *Neisseriales*, *Burkholderiales* i *Nitrosomonadales*.

Tema 14.- Domini *Bacteria*: Proteobacteris II.

γ -Proteobacteris: Bacteris porpres del sofre: *Chromatium*. Ordres *Thiotrichales*, *Methylococcals*, *Pseudomonadals*, *Vibrionals*, *Enterobacterials*, *Pasteurellals*. δ -Proteobacteris: ordres *Desulfovibrionals* i *Myxococcals*. ε -Proteobacteris: *Campylobacter* i *Helicobacter*.

Tema 15.- Domini *Bacteria*: Grampositius de baix contingut amb G+C.

Ordre *Mollicutes*: Micoplasmes. Els clostridis. Ordres *Bacillals* i *Lactobacillals*: *Bacillus*, *Lactobacillus*, *Streptococcus*, *Enterococcus*, *Lactococcus*, *Staphylococcus*, *Listeria*.

Tema 16.- Domini *Bacteria*: Grampositius d'alt contingut amb G+C.

Actinomicets: característiques generals. Subordres: *Actinimycinae*, *Micrococcineae*, *Corynebacterinae*, *Micromonosporineae*, *Propionibacterineae*, *Streptomycineae*, *Streptosporangeneae*, *Frankineae*, Ordre *Bifidobacterials*.

Ecologia Microbiana

Tema 17.- Els microorganismes en el seu ambient.

Concepte de microambient. Mètodes d'estudi. Ambient aeri. Ambient aquàtic. Tractament d'aigües residuals. Depuració i qualitat de l'aigua de consum. Ambient terrestre. Interaccions entre microorganismes i plantes

Tema 19.- Els microorganismes com a components dels ecosistemes.

Microorganismes i ecosistemes. Cicles biogeoquímics: cicles del carboni, del sofre i del nitrogen. Altres cicles. Biolixiviació. Biodegradació de microcarburs i compostos xenobiòtics.

Relacions hoste-paràsit

Tema 20.- Interaccions microbianes amb organismes superiors.

Associacions simbionts: comensalisme i mutualisme. Microbiota normal del cos: origen, distribució i funcions.

Tema 21.- Parasitisme, patogenicitat i defensa.

Relació hoste-paràsit. Determinants del procés infecció: transmissió, fixació i colonització, invasivitat, creixement i toxicitat. Factors microbianos determinants de la patogènia. Mecanismes de defensa de l'hoste. Immunitat artificial: vacunes.

Tema 22.- Diagnòstic microbiològic i epidemiologia.

Aïllament de microorganismes de mostres clíniques. Tècniques immunològiques i moleculars de diagnòstic. Malalties epidèmiques, endèmiques i pandèmiques. Reservoris i mecanismes de transmissió de les malalties infeccioses.

Bibliografia general

- Prescott, L.M. et al, 1999. Microbiología (4^a ed.). McGraw-Hill-Interamericana de España,S.A.U.
- Madigan, M.T. et al , 1999. Brock Biology of microorganisms (9^a ed.). Prentice Hall. / Brock Biología de los microorganismos (trad. 8^a ed.) 1997. Prentice Hall Iberia, SRL.
- Schlegel, H.G. 1997. Microbiología general. Ediciones Omega, S.A.
- Ingraham, J. L. et al. 1995. Introduction to Microbiology. Wadsworth Publishing Company.
- Pelczar, M.J. et al., 1993. Microbiology. Concepts and Applications. McGraw-Hill, Inc.

Bibliografia específica

- Cann, A.J. 1997. Principles of molecular virology (2^a ed.). Academic Press.
- Fields, B.N. et al/1996. Fundamental Virology. Lippincott-Raven

Adreses Internet

Virtual Library: Microbiology & Virology

<http://edicion-micro.usal.es/web/educativo/biblioteca/bibvirtual.ssi>

American Society for Microbiology

<http://www.asmusa.org/>

Virology

http://edicion-micro.usal.es/web/educativo/biblioteca/bibvirtual/vl_virol.htm

El Brock

<http://cw.prenhall.com/bookbind/pubbooks/brock2/>

The International Committee on Taxonomy of Viruses

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/ICTV/>

The Microbiology Network

<http://www.microbiol.org/index.htm>

Portal de Microbiología

<http://microbiol.org/files/micro.htm>

Microbiología médica

http://edicion-micro.usal.es/web/educativo/biblioteca/bibvirtual/vl_med.htm

Imatges

http://edicion-micro.usal.es/web/educativo/biblioteca/bibvirtual/vl_image.htm